

אמר עזמרת

על שלשה דברים א"י עומדת : על באננות, על זחביות ועל—קונצרטים. ובשבוע זה חצמינה ארצנו בימים שיש בהם חפץ, שבוע שלם של נשפי חפץ לאורך כל החזית : שנים בירושלים, שנים בעיר „עדלידע" ושנים ביום אחד — בעיר תכרמל ובעמק...

ואני, זה עכשיו חזרתי מאמריקה — לא זו של הדולרים כי אם מאמריקה של זכרון-משה, שנכנסים בה בויה של 20 או 60 גרוש, כלומר מהיכל חגיגה של „אדיסון" ומתקונצרט של כלי חפץ, סטראדיבריום אמתי, שהבטח על יותר מעשרת אלפים דולר, קרוב לשלשת אלפים פונט...

שלש שעות הייתי במרחקים, בעולם שכלו אומר שירה ורחוק מירושלים ומשמרותיה, ואלמלי לא ראיתי את אוסישקין לימיני ואת זוגת שתחיה לשטאלי ולולא שמעתי את תמוסיקה של קופסת הקה"קי בהפסקות — הייתי חושב את עצמי בנוי-יורק או „שאטליו" בפרוי, התואמרון הגדול המבול יותר מהמשה עשר אלף איש, שאליו הוזמן עכשיו ושה חפץ לקונצרט...

ולמה נערכו שני קונצרטים בירושלים ? ראשית מפני כי טובים השנים מן האחד, טובים למנגן וטובים לקהל, והשנית — וזהו העיקר ! — כדי לחלק את הכיבודים ביני ובין שכני בתלפיות : ת.ו.א, כלומר : הנציב לנשף תראשון — בגדול החל ! — ואני לנשף השני...

הוא בא רבע שעה לפני 9 וחכה רק עד תשע והצני, ואני הודרתי ובאתי ביפה חצי שעה לפני „תשע בדיוק", וחכיתי יפה שעה אחת ועוד מעט...

הוא ישב בשורה הראשונה, ואני — זכיתי ל„שלישי". כשאנכנסתי לאולם היפה ורחוב הקפוני יתו „סטודנטיות" וכשהראיתי להן בודו את כרטיט הכבוד הובילוני אחר כבוד ותחת חורוע לא למעלה כמו בנשף קווארטין, אלא למטה אל „חמורת".

— עליה צורך ירידה ? — העיר לי אחד מתלמידי מן הצד.

ב„סדר" ראשון לא היה סדר. האולם היה מלא על כל גדותיו ויציעיו ובשעת הדחק הובילו כסאות נז חשכנים ברוחמה וספסלים ארוכים מבית-המדרש של זכרון משה, ובנשף השני „שלי" היו השורות תראשונות כמעט ריקות...

התכנית הראשונה תיתה קלאסית אמנות „ככל תגויים", ורק לאחרונה חגיגה חאמן לקהל מעט „פודינג" — את ה„הורה" הרוטינית, שהרקידת את כל הקהל, ואולם התכנית של יום-טוב שני" היתה „קלאסית אינטימית", שהורגש בה ריח מל „דגים ממולאים" — הניגונים היהודים והרקוד של אחרון אחרון חביב, ולקנות סעודה הוגש לא „פודינג" כי אם „צימים", — שורת „הדבורה"... זה היה זמזום של אלפי דבורים מסביב לכוורת, והנגינה עצמה — יערת-דבש, שהקהל לקק ממנה את אצבעותיו...

צעירה אחת מתלמידות התיכונים נגשה אליו אחר החגיגה כדי לספר את אצבעות ידיו, אם ישנן חמש או עשרים ?... ואחרי ראותה אותו היטב הצניעה את תמונתו שקנתה מהנער באולם כדי שלא לקלקל את תרושם האמתי „שלו"...

ולא להכנס אמר מי שהוא : טמשה (גוברמן) ועד ושה לא קם ב-ישה...

ובשעת ההפסקה עשיתי, כדרכי, הקפת באולם כדי לראות את הקהל וביתוד כדי לשמע מה „עמא דכר" ודבריו בקורת על הניגון ועל המנגן... בא תלמידי הגדול ולחש ראוני בהטיפת : ושה חפץ — הוא אומר — יצליח חוליו לסדר את „שלתן העגול" עם שכנינו יותר מהכדיג זפריזינג וחא

ראית — בנשף הראשון דפק אנמוניוס בידיו יותר מכלם ובנשף השני מחא גראבאדיאן כף עד האוקטבה האחרונה...

מה שלא יעשה הזמן והשכל וה„פצצה" יעשה אולי כנורו של חפץ...

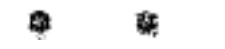

ולכא מידא דלא רמיזא ב—גמטריא. לפני ארבע שנים הראת חפץ את גבורתו ואת כחו בכנור כי דיה בן 28 כח בגימטריא — ועכשיו הוא נתן בי את כל לבו בחגיגו לשנת 32 — ל ב בגי-מטריא...

לבסוף — אחר כל התפעלות הגדולה של הקהל ומחיאות הכפים הסואנות והרועשות, ששמעו כתלי „אדיסון בפעם הראשונה, ולאחר כל „חבקשישים" שנתן חפץ בחפץ לב לקהל — זרק לי שכני בצאתנו יחד מן האולם מיטרא של בטול כביכול : „לא זה חפץ שלפני ארבע שנים !"...

ועניתו לו אף אני בלשון חמדע של שמת אויבי שפויין כי הקהל שלנו ה ח ק ל ק ל מני אז.

תוי ! כמה הוא נחמד ! — ספרת בהת-לחבות בתורה אחת במכוניתנו אחר צאתנו — אבל דוא עקשן נורא ! כמעט ששברנו את הכסאות ונשארו בלי ידיים, מרפיקות עד שהואיל לצאת ולתת לנו עוד „חתיכת"...

התיסתוריה מכפרת כי שבע ערים ביון רבו על הזמירוס, המשורר הגדול שלהם, ושבע נקודות ישוב כעמק רבו הפעם על ושה חפץ וקראו גם „קרעו" אותו מבל צד שיבוא לנגן אצלן.

עין-הרוד—הרי יש לה „חזקה" עוד טלפני ארבע שנים, ואולם נהלל, מרכז האספות והפועל הצעיר, נצחה הפעם, חפץ אין לו הפץ להטיל קנאה בסעודה...

אמרתי : ס ע ו ד ה, כותמת שפרופיסור אחד גדול מצא כי המוסיקה משביעת את האדם, והנה מרוע קבעו בעלי המסעדות בירושלים ובת,א ראדיו עם סגביה קול לאוכליתם... ואולם אותנו התלוצץ ישלם 25 גרוש בעד כרטיס ב„אדיסון", מחיר שלשת יכו אוכל מי יודע אם ישבע מהריקוד של „אחרון ?"...

ראיתי מכתב קטן וליעוע, ששלח המורה טעין-חרוד למורהו הופנקו בת,א, וישבו בקש ממנו תחנונים להשפיע על חפץ שיחפץ לבוא לעין-חרוד, כי הימים קשים וצילולי כנורו של חפץ יחיו להם כצרי גלעד ומרפא לנפש...

הוא לא יצא מתם „ברכוש גדול", ואף לא „ברכוש קטן", רק „אופו" ישלתו להביאו אליהם ולהחזירו את זה הם „מכבייתים"...

וישה חפץ למרות זמנו הקצר והמדוד, מנגן בע ע ט ק : לשוא תתחננו פועלי ת"א ופביבותיה (הסוף בעמוד ז')